

Kulturni navigator
Ustanove kulture
Parobrod
gradske opštine
Stari grad
APRIL / MAJ
2017

PALUBA

TOP 5 hrono orijent

Belgrade/Dorcol best "čevap"

**DRAMA
WALTER
KOD DEKIJA
SARAJEVSKI ČEVAP
LOKI**

Dorcol je danas ono što je nekad bila Skadarlija sa svim njenim poznatim kafanama, tamo gde se jede čevap. Tradicija je počela sa LOKI pijeskašom, najpoznatijim take away roštiljem, koji i danas postoji. Čolin brat Gabaš otvorio je prvi Sarajevski čevap, koji je danas u Dušanovoj, na mestu kulne kafane "Uzička Kremna". Novi život Strahinjica bana zaživeo je pojavom bašte i delivery servisa sa likom Bate Živojinovića kao ikonom najpoznatijeg partizanskog vesterna, koji se potom kao Adidas i Puma podelio na konkurenciju, kod Dekija na originalnom čošku sa Dostoejevom i novi - stari Walter na uglu sa Knjeginje Ljubice. Drama ispod Narodnog pozorišta je možda najbolje pozicionirana na vrhu Dorčola. Svi su dobri, mešajte mes(t)u.

TOP 5 Jevremova

Jevremova street recommended places

**REGAL
EATALIAN
DAS BOOT
ISTOK
SUPERNATURAL**

Povrh tradicionalnog prolećnog uličnog karnevala na Cveti, Jevremova je nova ulica, a socijalni epicentar Dorčola. Eatalian (Italian) se etablirao kao lokalna i najpoznatija beogradska tratorija. Regal (French) sa dva nivoa najbolje je novo prestono gastro mesto i prvi neiritantni lokalni bife. Das Boot (German) je zimi klupski live jazz, na proleće i leto, bolji biergarten od Cetinjske, Blaznavca i Centrale... Supernatural (organic) Berlin u Beogradu, a Istok (Vietnamese) s nogu ili/ i filmadžijsko - glumačka esnaf kafana sa prijatnom blejom.

Union Jack flag mens short English translate - recommendation for the different type of horeca space and places in this fanzine, those who are located in four city center neighbourhood locally called: Dorcol, Palas, Savamala and Sipka.

JAZZVREMOVA JEVREMOVA

CVETI - ULICA SUSRETA GRADSKÉ OPŠTINE STARI GRAD

Illustration by Milica Zeljković

NEDELJA, 9. APRIL 2017. od 12h PAROBROD

"Novosadski Big Band"

TOP 5 april u Beogradu

City best recommended spring places

**CRNA OVCA
COMUNALE
RADOST/GAJBA
ZAKRET/ELEKTROPIONIR
LAVASH**

Crna ovca (ice cream) je u kontinuitetu, najbolji beogradski brend. Dokaz da može da se živi samo na sladoledu. Probatu crnu čokoladu sa komadima pomerandže, obavezno ih uhvatiti sa škrinjom u Jevremovoj i na drugim eksternim manifestacijama. Bašta Comunale-a, beogradski je Mediteran (Caffe e Cucina) >place to be<, ekvivalent a ne supstitucija za Trst, Rovinj, Split, Marsej... Radosť i Gajba (Disco. Grill & Pizza Cabaret) aperitiv i digestiv, za najbolji kompletan provod: večera+after. Zakret/Elektropionir (Cetinjska 15) je novo KC Grad sa njegovih početaka i najboljih dana. I konačno Lavash prvi pravi orijentalni restoran (Liban cuisine), fensi bliskoistočne estetike, Istanbul at its best u Beton hali.

TOP 5 Šipka

Sipka hood

**FINI
HOMA
AVIATOR
DORČOL PLATZ
ISPECI PA RECI**

Od ovog broja ravnopravno tretiramo Šipku kao autonomnu oblast pored Dorčola, Palasa i Sava male. Zato ponovo preporučujemo intimnu baštu espresso&makarona Fini na čošku Miletićeve i Senjanin Ive. Bašta ali i kuhinja Home, lepša je i bolja od one na Vračaru. Aviator na Gunduliću, flagship je svih drugih iz tog lanca koji uspostavlja kriterijum komfora i kvaliteta kafeterija. Dorčol Platz je novi Mikser house, štaviše tek će biti od maja kada se potonji zatovori. I na kraju šta reći, naravno Ispeci pa reci.

Parobrod

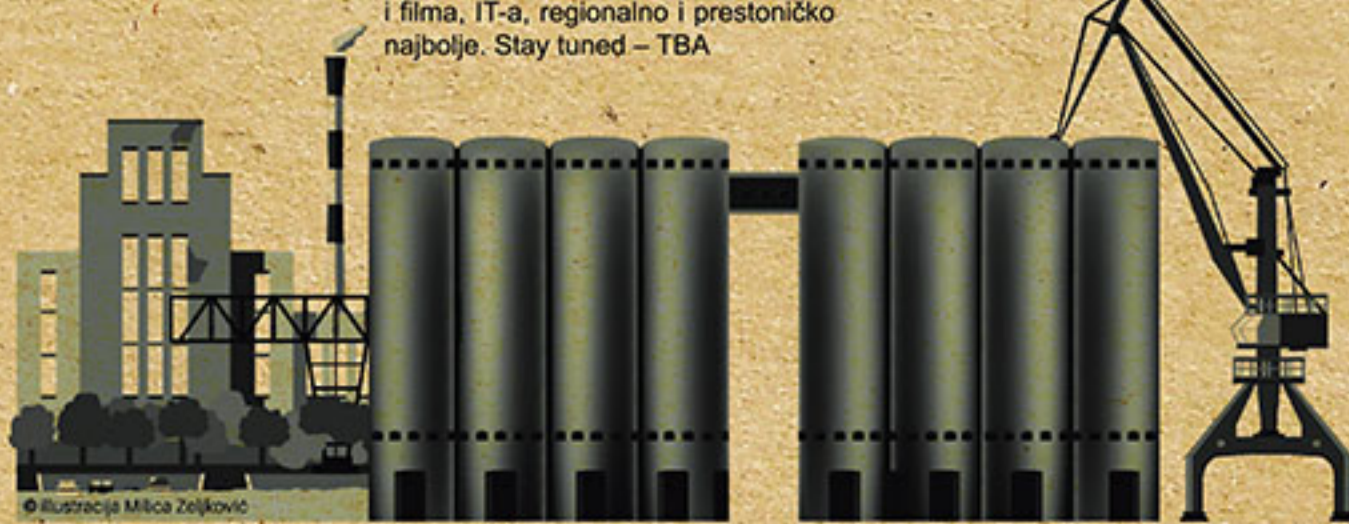
Vašoj pažnji preporučujemo 3 prolećna Parobrod highlight-a. Bila je u martu, zahvaljujući poverenju velike Milene Dravić, memorijalna i zapazena izložba o Draganu Nikoliću - "Vikipedija", logično, tu kod nas gde i naš bioskop nosi njegovo ime. Sredinom aprila, predstavljamo obećano LP izdanje "Pijanisti pop džez klasići u klavir holu Arsenala Dedića" višil antologiju u koprodukciji sa Multimedia music-om na kojoj su koncertno zabeleženi: Vasil Hadžimanov, Matija Dedić, Kornelije Kovač, Saša Lokner, Pančevac i Sale Sedlar. I za Noć muzeja u maju, na kraju, spektakl jedanak francuskom Costume national gostovanju, pravo sa svetske turneje, etnografska izložba tradicionalnog kostima Koreje i dani kulture tog dalekog Istoka.

New entry

Knjižara - Cara Lazara 12

BOOKA.

Mikser

Mikser festival i njegovo deveto izdanje kao najvećeg regionalnog festivala kreativnosti održaće se od 25. do 28. maja na mestu na kome je sve i počelo - u silosima nekadašnjeg Žitomlina na donjem Dorčolu pod ravnopravnim sloganima "Migracije" i "Dorčolizacija". Najomiljena lokacija, sinergije obale Dunava i kaldrimisanog ambijenta industrijske arhitekture donjeg Dorčola ponovo će kao nekad, ugostiti vrhunskih imena arhitekture i dizajna, muzike i filma, IT-a, regionalno i prestoničko najbolje. Stay tuned - TBA

FANZIN

KROZ

DORČOLSKI KVART, ŠIPKU PALAS I STAROGRADSKU SAVAMALU

studentski orkestar Miki džez PORTRET

Beograd je na Parobrodu napokon, 2 decenije nakon prvog u Nemačkoj, dobio svoj stoperstein, modifikovan u ploču na zidu jednog od retkih preostalih džez klubova u prestonici. Postavljen je u spomen prvom džez orekstru, imenom „Miki“ po Diznijevom junaku čiji su oni, bili savremenici. Činili su ga, Jevreji, naše komšije i sugrađani **Isa Alfandari** na bubnjevima (završio svoj život 41. u logoru na Banjici), **Bela Kupfeberg** na klaviru (uspešno utekao u Mađarsku, ali 44. umoreo na maršu za Mathauzen), **Mika Daniti** na trubi (pogubljen u Jasenovcu) i **Moni Almodaj** na saksofonu (streljan u Topovskim šupama). Na slici je gostujući muzičar Vili Štajner na trombonu, o čijoj sudbini nema podataka i šef orkestra **Rafailo Blam** sa violinom, koji je jedini preživio rat kao zarobljenik vojske Kraljevine Jugoslavije u Nemačkoj. On je nakon rata, bio vođa Velikog narodnog orkestra Radio Beograda, otac kontrabasiste Miše Blama i čuvar ove fotografije koju je poklonio Bubiši Simiću. Priču o izgubljenoj mladosti, Sefarda i Aškenaza, stradalih u Holokaustu, sačinili su Velja Pavlović i Lavinia Davenport, a ona je samo predgovor kapitalne hronike drugih priča poput Rozalije Adanje, Benciona i Huga Bulija, Rebeke Amodaj, ljudi – Jevreja koji su učinili ključni društveni progres Srbije i Beograda na prelasku 19. i 20. veka. Živeli su na Dorčolu, a mi o njima danas ne znamo ništa.

Bukurešt PUTOPIJ

Beč, Bratislava, Budimpešta pa Beograd, koji arhitekturom, ambijentom i atmosferom nažalost ne liči, na uzvodne dunavske prestonice sa kojima deli taj glavni evropski tok. Beograd je zapravo nešto između Berlina i Bukurešta. O tom poslednjem gradu kao pravoj meri komparativne istorije i arhitekture i napokon životnog standarda, je ovde reč. Ko je gledao, evropski najnagrađivaniji film 2016. „Toni Erdman“ video je gde je i šta je Bukurešt u novom milenijumu. Glavni grad šireg regiona jugoistočne Evrope. I kao što je EU korporativni middle management, danas sastavni deo random populacije grada od preko 2 miliona stanovnika (5. po veličini u uniji, 10. sveukupno u Evropi), tako su od 2000. naovamo, neki takođe middle management Rumuni zagospodarili filijalama internacionalnih kompanija i brendova u Beogradu. Nekad je biti „Rumun“ bio sirotinjski epitet, danas su oni opet gospoda i Pariz istoka, kao dvadesetih godina, kada se kralj Aleksandar oženio rumunskom princezom Marijom i kada su se kao i ovde: Srbija, Hrvatska, Slovenija, tamo ujedinile, Vlaška, Moldavija i Transilvanija. Kao simbol te sjajne epohe izgrađen je modernistički bulevar **Calea Victoriei** (Pobede). Jer kako grad leži na rečici Dambovici, navedena ulica, urbanistički presek grada započinje baš od nekadašnjeg malog Senatskog trga i dva, poput šahovske kraljice i kralja veleurna zdanja. Poviše njih je verovatno najlepša eklektička palata Štedionice – **Casa de Economii și Consențații** građena po uzoru na Pariski Grand Palais. Preko puta nje: bivša Pošta, danas Istorijski muzej. Na poštu se logično nadovezuje drugi simbol Bukurešta, art deko zdanje palate Telefona (najviše sličnoj našoj palati Albaniji) i modernistički **Socomet** – banka **Adriatica** – današnje Ministarstvo rada (nešto nalik našem Parobrodu). U tom socijalnom epicentru grada na raskršnici sa bulevarom kraljice Jelisavete još su: Grand Hôtel du Boulevard, Vojna akademija, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo unutarinijih dela, kompleks Univerziteta i najlepši romančko-neovizantijski Arhitektonski fakultet (poput srušene Korunovićeve pošte 2). Ispod i desno je stari grad Bukurešt oko zdanja Narodne Banke. Dovoljno je samo ući u knjižaru **Carturești Carusel** ili ručati u kafani **Caru cu Bere** i videti šta je naš Palas – i ulica Kralja Petra mogla da predstavlja. Poviše i dalje Viktorinim bulevarom je trg Revolucije, gde je Univerzitetska biblioteka i konjički spomenik kralju Karolu I – replika Meštrovićevog lepšeg originala. Prekoputa nje, je Narodni muzej, u produžetku trg Eneskua (ne mešati sa Joneskuom) i treća najlepša gradska palata, neoklasicistička koncertna dvorana **Athenaeum**. I na kraju, je zgrada Vlade u Viktorinjoj palati gde taj stil moderne bulevarom Avijatičara derivira u socrealizam monumentalnog Doma štampe ispred koje je nekad stajao Lenjin. Ipak i kao takva ona je u senci, najveće zgrade na svetu, posle Pentagona, čuvene Čaušeskuove palate Parlamenta – **Casa Poporului** (Narodni dom) od celih 340.000m² u čijem je podzemnom suterenu Top Gear, snimio najspektakularniju trku između Klarksona, Le Blanka i Evansa. Ovo je nemoguće opisati slikom i rečima, te pogledati obavezno njene Wikipedia trivije. Moglo bi se ovde dopisati još redova o istoriji umetnosti Palate pravde, Patrijaršije, Trijumfalne kapije, ali Bukurešt je danas moderan grad i stoga na kraju preporuka za nešto što je nalik njihovoj Smokvici „Energia“ i/ili neki od velikih tour koncerata ovog leta, npr onima koji vole Kings of Leon: Bukurešt na 48h. Grad koji poseduje metro i Starbucks je kraj priče.

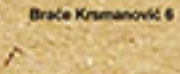
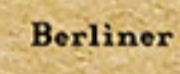
Mikser House Kavkaz Raub kod 3 Lava PRIČE IZ KRAJA

Jednog dana, hroničari našeg vremena, pripovedaće o socijalnom životu Sava male, gornjeg i donjeg Dorčola, Šipke, prelistavajući našu Palubu. Ono što smo voleli i preporučivali, ispratili smo pred neumoljivosti novog doba, nikad dovršene tranzicije i alternativnih činjenica postojeće vlasti da ćemo živeti bolje. Skorjevština Savanova Beograda na vodi je saga o biciklistima koja je pregazila kritičnu masu izvornog hipsteraja, ovdašnjeg Krocberg – Williamsburga. U tom snu i agendi ravnopravnosti Beograda sa svetom i Evropom, najviše je činila Maja Lalić, ali njeno je delo kolateralno najviše postradalo. I kao što više ne postoji stari – veliki Supermarket, od 1. maja neće ni **Mikser house**, na adresi Sava male, čiju je džentrifikaciju pokrenuo. O tome će nekad i neko, makar snimiti dokumentarni film, ergo o svim tim izložbama, predavanjima, promocijama i korpo eventima, koncertima, tribinama, radionicama, festivalu u Karadordževoj i Braći Krsmanović, off pozorišnim predstavama, Balkanskom dizajnu, Miksalistu... Ono što neće moći da se iskopa, niti će bilo koji novi tenant tog prostora da iskopira, jest inicijalni enterijer i atmosfera koja je stvorila celu priču. I takođe kao što više ne postoji stari veliki Supermarket, tako sad više, ni njegova mini supstitucija: concept store **Raub** u Knjičarinoj, ovog proleća, neće nam više služiti džin tonik na toj kaldrimasnoj Lisabon< najlepšoj ulici prestonice, sa slepim tramvajskim kolosekom na putu za garažu – popy. To je sada samo office space, uprkos naših najviše preporuka zadobivenih u svojoj premijernoj sezoni, baš kao i što je imao i **Kavkaz**, najautentičniji >Paris-novell- vague bistro<, dškosora na čošku Jevremove i Cara Uroša. Onaj koji se jednako prebrzo zatvorio, tek što je generisao svoj modularni kafe – klupski režim. Jer ako nije opstala najčuvenija pekara narodnog leba u Beogradu „Kod 3 lava“ Ilije Matića, u Knez Miletovoj ulici, u kojoj je snimana i serija „Povratak otpisanih“, čemu dalje da se nadamo. Tek samo se tako nastavlja niz urbanih legendi: Doboj, Komunalac, Smederevo, Suvobor, Marš na Drinu, Soho, Papuk, Ljubić, Toplica, SKD, Tube...

Karol I Bukurešt

paluba April / Maj 2017.

Ustanova kulture PAROBROD gradske opštine Stari grad, Kapetan Mišina 6a
Izvršni producent i odgovorni urednik Palube: Zlatko Crnogorac, art direkcija: Milica Zeljković, vd direktor: Jasmina Njegovan-Popović
tek: +381 11 4142163, www.ukparobrod.rs, e mail: paluba@ukparobrod.rs